

POWIATOWY URZĄD PRACY W BIAŁEJ PODLASKIEJ

ul. Brzeska 101, 21-500 Biała Podlaska, tel. (0-83) 343-81-74, 343-81-68 fax. 343-86-67

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE BIALSKIM I MIEŚCIE BIAŁA PODLASKA W I-PÓŁROCZU 2008 ROKU

BIAŁA PODLASKA - wrzesień 2008r.

Spis treści

WSTĘP	str.3
ROZDZIAŁ I	
1.Analiza bezrobocia w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.5
1.1.Analiza bezrobocia w powiecie bialskim według zawodów	str.5
1.2.Analiza bezrobocia w mieście Biała Podlaska według zawodów	str.10
ROZDZIAŁ II	
2.Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.14
2.1.Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim	str.14
2.2.Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Biała Podlaska	str.17
ROZDZIAŁ III	
3.Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska	str.20
3.1.Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim	str.20
3.2.Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Biała Podlaska	str.25
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	str.30
ANEKS STATYSTYCZNY	
✓ T-I/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie bialskim w I- półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-1 Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska w I -półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-1a Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-2 Napływ bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-2 Napływ bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w I- półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-2a Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-2a Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-3 Oferty pracy wg zawodów w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-3a Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008r.	
✓ T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie bialskim w I-półroczu 2008 roku	
✓ T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008 r.	
✓ T-I/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r. (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008r. (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-10 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu dwucyfrowego)	
✓ T-I/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie bialskim w I-półroczu 2008r. ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu czterocyfrowego)	
✓ T-I/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Biała Podlaska w I-półroczu 2008r.ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty (wg kodu czterocyfrowego).	

Wstęp

Podstawowym celem poniższego raportu jest przedstawienie aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy oraz określenie skali i obszarów niedopasowań struktury kwalifikacyjno-zawodowej podaży pracy i popytu na nią w powiecie białskim i mieście Biała Podlaska.

Przez monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.¹

Celem monitoringu jest stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym i regionalnym. Usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach pracy na rok przyszły oraz przewidywanej liczbie absolwentów według zawodów. A także ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Monitoring Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych to zaawansowana metodologicznie aktywna metoda przeciwdziałania bezrobociu. Równolegle metoda ta polega na prowadzeniu skrupulatnej ewidencji predyspozycji zawodowych bezrobotnych.

Monitoring zawodów prowadzony jest w oparciu o ujednolicone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki i Pracy, a podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są raporty i wskaźniki wygenerowane na podstawie danych zawartych w :

- ✓ Załączniku nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za I półrocze 2008r.”*
- ✓ Załączniku nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – *„Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy. Stan na koniec czerwca 2008 roku”*

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. *w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.*

W rozporządzeniu tym zawód został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i

umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Raport półroczny ma charakter diagnostyczny. Część diagnostyczną stanowi analiza bezrobocia wg zawodów, ofert pracy wg zawodów oraz zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

---

¹ Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej- Departament Rynku Pracy „Zalecenia metodyczne do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych” Warszawa 2003r, str.6

ROZDZIAŁ I

1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

1.1. Analiza bezrobocia w powiecie bialskim

Na koniec czerwca 2008r. w tutejszym urzędzie zarejestrowanych było 5843 osoby w tym 3132 to kobiety. Odnotowana liczba zarejestrowanych w porównaniu do końca roku 2007 spadła o 945 osób.

Stopa bezrobocia w powiecie bialskim w połowie roku 2008r. wyniosła 12,9% i była niższa o 1,8 punktu procentowego porównywalnie do wskaźnika z końca roku 2007.

Tabela 1 (T-I/P-1) Bezrobotni wg zawodów w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy).
w końcu I półrocza 2008 r.

L.p.	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
				Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	Bez zawodu	1399	715	77	66	249	105
2.	Sprzedawca	337	301	1	1	200	184
3.	Krawiec	211	211	0	0	59	59
4.	Kucharz	134	123	2	2	53	50
5.	Ślusarz	132	5	0	0	52	2
6.	Murarz	118	2	0	0	58	2
7.	Asystent ekonomiczny	105	75	4	4	26	26
8.	Technik mechanik	97	5	2	0	24	4
9.	Robotnik budowlany	78	0	0	0	50	0
10.	Ekonomista	76	68	2	0	26	24
11.	Technik rolnik	74	42	1	0	25	18
12.	Sprzątaczką	73	72	0	0	44	44
13.	Technik technologii odzieży	70	70	1	1	22	22
14.	Szwaczka	65	65	0	0	35	35
15.	Piekarz	62	25	0	0	21	12

Jak wynika z powyższej tabeli na koniec czerwca 2008 roku najliczniejszą grupę zawodową spośród zarejestrowanych stanowili bezrobotni bez zawodu 1399 osób, sprzedawcy 337 osób, krawcy 211, kucharze 134, ślusarze 132 osoby oraz murarze 118 osób.

Najwięcej absolwentów figuruje w zawodach: bez zawodu aż 77 osób, asystent ekonomiczny 4 osoby. Osób, które ukończyły szkoły zawodowe, średnie i wyższe oraz u których nie minęło 12 miesięcy od daty ukończenia wskazanej na świadectwie lub dyplomie, figurowało 175 osób w tym 123 kobiety.

Osoby długotrwale bezrobotne występują prawie we wszystkich zawodach. Najliczniejszą grupę stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych -249 osób, sprzedawcy-200 osób, krawcy – 59 osób, murarze – 58 osób, kucharze – 53 osoby.

Najtrudniej w powiecie bialskim było znaleźć pracę osobom nie posiadającym żadnych kwalifikacji zawodowych.

Bezrobotni mężczyźni stanowili większość w następujących zawodach: ślusarz 144 osoby, murarz 56 osób, ślusarz 50 osób, robotnik budowlany 50 osób.

Spośród zarejestrowanych najwięcej kobiet odnotowano w zawodach: sprzedawca 184 osoby, bez zawodu 105 osób oraz krawiec 59 osób.

Kolejnym etapem analizy jest badanie struktury bezrobocia według dużych grup (kod 2 cyfrowy).

Tabela 2 (T-I/P-1a). Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim w I półroczu 2008r.

L.p.	Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu	Ogółem bezrobotni	W tym				
				Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14,4462	20,6039	0,0000	0,0000	15,0643	20,8413
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	11,7012	0,7447	1,0204	0,0000	10,8441	0,7648
3.	31	Średni personel techniczny	8,3708	5,4612	9,1836	1,7544	5,1817	4,6845
4.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	7,9882	12,8258	8,1632	10,5263	7,3183	11,6633
5.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	7,7857	0,5378	0,0000	0,0000	9,4552	0,6692
6.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	7,6070	12,4535	1,0204	1,7544	10,6838	17,5915
7.	24	Pozostali specjaliści	5,9179	8,7713	36,7352	42,1051	2,7244	4,3977
8.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	5,2655	6,6199	10,2040	14,0351	3,0449	4,4933
9.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	5,1754	6,8681	10,2040	15,7895	3,8461	5,6405
10.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	4,9730	5,2544	0,0000	0,0000	7,5853	7,5525
11.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,6580	2,2756	0,0000	0,0000	5,7157	2,1989

Analizując duże grupy zawodowe (kod dwucyfrowy) najliczniejszą grupę stanowili pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy tj. 14,4462% w stosunku do ogółu zarejestrowanych. Wymienioną grupę najliczniej reprezentują: krawcy, kapelusznicy i pokrewni, piekarze, cukiernicy i pokrewni, stolarze i pokrewni.

Kolejną grupą równie liczną byli robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 11,7012% zarejestrowanych. Grupę tę najliczniej reprezentowali: ślusarze i pokrewni, mechanicy pojazdów samochodowych oraz mechanicy – monterzy maszyn i urządzeń.

Do licznych grup zaliczamy również średni personel techniczny 8,3708% ogółu zarejestrowanych, najliczniej reprezentowaną przez techników mechaników, techników gdzie indziej nie sklasyfikowanych oraz techników budownictwa.

Grupami zawodowymi najbardziej sfeminizowanymi są: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 20,6039%; pracownicy usług osobistych i ochrony 12,8258%; modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 12,4535%.

Grupami zawodowymi z największą ilością osób długotrwale bezrobotnych są: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 15,0643%; również robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 10,8441% oraz modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 10,6838%.

Z kolei wśród absolwentów dominowały następujące grupy:

- pozostali specjaliści 36,7352% tj. archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, specjaliści d/s ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani; specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani;
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia 10,2040% w tym najliczniejsze zawody: fizjoterapeuci i pokrewni, dietetycy i żywieniowcy, technicy technologii żywności; technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni;
- pracownicy pozostałych specjalności 10,2040%, w zawodach: pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani; pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni.

Jednym z elementów prezentowanego opracowania jest analiza napływu osób bezrobotnych według zawodów.

Tabela 3 (T-I/P-2) Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie białskim
(najliczniejsze grupy) w I półroczu 2008r.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	absolwenci	
					Razem	Kobiety
1	000000	Bez zawodu	785	400	212	162
2.	743304	Krawiec	119	119	3	3
3.	522107	Sprzedawca	110	95	4	2
4.	341902	Asystent ekonomiczny	77	47	12	8
5.	244104	Pedagog	67	58	40	33
6.	722204	Ślusarz	65	2	0	0
7.	311502	Technik mechanik	50	0	5	0
8.	311911	Technik technologii odzieży	49	49	0	0
9.	712102	Murarz	46	0	0	0
10.	512201	Kucharz	41	31	5	5

Tabela 3 prezentuje napływ bezrobotnych w I półroczu 2008 roku w najliczniejszych zawodach. Najwięcej zarejestrowało się osób nie posiadających zawodu - 785. W mniejszym stopniu odnotowano napływ bezrobotnych w zawodach: krawiec – 119, sprzedawca – 110, asystent ekonomiczny - 77 , pedagog – 67, ślusarz – 65.

Napływ bezrobotnych kobiet widoczny jest w zawodach takich jak: krawiec 119 osób, sprzedawca 95 osób oraz asystent ekonomiczny 47 osób. Należy wspomnieć, iż 400 kobiet to bezrobotne bez zawodu.

Wśród absolwentów najczęściej zarejestrowało się osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym 212 osób, następnie z zawodem pedagog 40 osób i asystent ekonomiczny 12 osób.

Tabela 4 (T-I/P-2a) Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w powiecie bialskim (najliczniejsze grupy) w I półroczu 2008r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13,4707	19,7252	1,1396	1,8957
2.	31	Średni personel techniczny	10,9459	6,3738	7,9772	0,9478
3.	24	Pozostali specjaliści	10,8557	15,9344	30,1995	39,8106
4.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	10,6305	0,6890	3,7037	0,0000
5.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	6,3963	7,9241	9,1168	10,90004
6.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	6,0360	7,2351	11,6809	13,7440
7.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	5,9458	8,9577	7,4074	10,4265
8.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	5,6306	0,2584	1,7094	0,0000
9.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	5,0000	8,1826	1,1396	0,9479
10.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,5495	2,8423	0,0000	0,0000

Z powyższego zestawienia wynika, że najliczniejszą grupą zawodową, która zarejestrowała się do końca czerwca 2008r. była grupa pozostałych robotników przemysłowych i rzemieślników z zawodem krawcy, kapelusznicy i pokrewni. Stanowiła ona 13,4707% wszystkich zarejestrowanych. Znaczącą grupą była grupa średni personel techniczny reprezentowana najliczniej przez techników gdzie indziej niesklasyfikowanych. Udział tej grupy w ogóle zarejestrowanych wyniósł 10,9459%.

Wśród kobiet najliczniejszą grupę stanowili pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 19,7252% z zawodem krawcy, kapelusznicy i pokrewni na czele. Następnie pozostali specjaliści 15,9344% najliczniej reprezentowani przez archeologów, socjologów i pokrewnych oraz pracownicy usług osobistych i ochrony 8,9577% z kucharzami na czele.

Analizując zawody wykonywane przez mężczyzn dominuje grupa robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń 9,94% w tym najliczniej reprezentowane przez ślusarzy i mechaników pojazdów samochodowych. Znaczący udział mężczyzn odnotowano również w grupie górnicy i robotnicy budowlani 5,37% w tym najliczniejsze zawody to murarze i pokrewni oraz robotnicy robót wykończeniowych i pokrewni.

Najwięcej zarejestrowanych absolwentów odnotowano w grupach: pozostali specjaliści 30,1995% tj. archeolodzy, ekonomiści i specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani oraz średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia 11,6809%

(najliczniej reprezentowany przez zawody: fizjoterapeuci i pokrewni, technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni, technicy technologii żywności).

1.2. Analiza bezrobocia w mieście Biała Podlaska

Na koniec czerwca 2008r. w tutejszym urzędzie było zarejestrowanych 3397 osób w tym 1808 kobiet, powyższa liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa o 370 osób w porównaniu z końcem 2007r.

Stopa bezrobocia w mieście Biała Podlaska ukształtowała się na poziomie 14,9 % czyli spadła o 1,6 punktu w stosunku do stopy bezrobocia z końca roku 2007.

Tabela 5 (T-I/P-1) Bezrobotni wg zawodów w mieście Biała Podlaska (najliczniejsze grupy).

Stan w końcu I półrocza 2008r.

L. p	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym				
			Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
				Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	Bez zawodu	738	334	26	14	186	80
2.	Sprzedawca	181	163	0	0	114	108
3.	Ekonomista	132	111	3	3	70	60
4.	Krawiec	95	91	1	1	34	33
5.	Technik mechanik	91	4	0	0	39	3
6.	Ślusarz	82	2	0	0	50	0
7.	Kucharz	71	56	3	3	34	30
8.	Pedagog	55	49	12	11	4	4
9.	Stolarz meblowy	53	17	0	0	34	13
10.	Sprzątaczką	50	50	0	0	37	37

Jak wynika z tabeli 5 (T-I/P-1) w końcu I półrocza 2008r. najliczniejszą grupę spośród bezrobotnych zarejestrowanych stanowili bezrobotni bez zawodu 738 osób. Następną grupą pod względem liczebności były osoby posiadające zawód sprzedawca 181 osób, ekonomista 132 osoby, krawiec 95 osób oraz technik mechanik 91 osób.

Figurujących w ewidencji ponad 12 miesięcy, a więc dotkniętych długotrwałym bezrobociem było prawie 43 % ogółu bezrobotnych tj. 1483 osoby w tym 853 osoby to kobiety.

Najwięcej osób bezrobotnych zarejestrowanych pow. 12 m-cy odnotowano w zawodach: bez zawodu 186, sprzedawca 114, ekonomista 70.

Z kolei wśród zarejestrowanych absolwentów dominują osoby bez zawodu tj. 26 osób. Osób, które ukończyły szkoły zawodowe, średnie i wyższe oraz u których nie minęło 12 miesięcy od daty ukończenia wskazanej na świadectwie lub dyplomie, figurowało 92 w tym 53 kobiety.

Bezrobotni mężczyźni stanowili większość w następujących zawodach: bez zawodu 404, technik mechanik 87, ślusarz 80, stolarz meblowy 36.

W ogólnej liczbie 1808 zarejestrowanych kobiet najczęściej figurowało: bez zawodu 334 oraz w zawodach sprzedawca 163, ekonomista 111, krawiec 91 osób.

W populacji zarejestrowanych na koniec czerwca 2008r. w mieście Biała Podlaska, kobiety stanowią 53,22% ogółu bezrobotnych.

Następnym etapem analizy jest *badanie struktury bezrobocia* według dużych grup.

Tabela 6 (T-I/P-1a). Struktura bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w I półroczu 2008r.

L.p	Kod grupy zawodu	Nazwa grupy zawodu	Ogółem bezrobotni	W tym				
				Kobiety	Absolwenci		Pow. 12 m-cy	
					Razem	Kobiety	Razem	Kobiety
1.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	13,2002	17,7746	1,5152	2,5641	15,0345	19,4050
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	13,0123	0,8140	3,0303	0,0000	12,7216	0,5175
3.	24	Pozostali specjaliści	11,8088	16,1466	42,4237	56,4103	7,7101	10,4788
4.	31	Średni personel techniczny	9,4396	5,0880	4,5455	0,0000	7,7871	4,6574
5.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	7,5593	10,3798	9,0910	12,8205	6,1680	8,6676
6.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	6,8465	11,0602	0,0000	0,0000	8,7904	13,9701
7.	32	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	5,1889	6,1736	0,0000	0,0000	7,5559	8,6676
8.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,8890	0,2035	0,0000	0,0000	4,6260	0,2587
9.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych ochrony zdrowia	4,7761	6,3090	9,0910	7,6923	4,4718	6,3391
10.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	3,8734	5,6307	4,5456	5,1282	3,5466	5,1747

Na koniec czerwca 2008r. największy udział w strukturze bezrobotnych w ujęciu dużych grup zawodowych mają: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 13,2002% (najliczniejsze zwody: krawcy, kapelusznicy i pokrewni); robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 13,0123% tj. ślusarze i pokrewni oraz pozostali specjaliści 11,8088% tj. ekonomiści.

Jak wynika z tabeli 6 (T-I/P-1a) największą grupę wśród kobiet stanowili pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 17,7746% w tym: krawcy, kapelusznicy i pokrewni. Następną grupę stanowią pozostali specjaliści 16,1466% w tym ekonomiści, archeolodzy i socjolodzy oraz specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania.

Wśród osób długotrwale bezrobotnych również najliczniejszą grupę stanowią pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 15,0345% w tym: stolarze i pokrewni, krawcy, kapelusznicy i pokrewni.

Wśród absolwentów dominowały następujące grupy:

- pozostali specjaliści 42,4237% tj. archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania oraz ekonomiści,
- pracownicy usług osobistych i ochrony 9,0910% tj. kucharze oraz fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni,
- średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia 9,0910% tj. fizjoterapeuci i pokrewni oraz średni personel ochrony zdrowia.

Tabela 7 (T-I/P-2) Napływ bezrobotnych wg zawodów w mieście Biała Podlaska w I półroczu 2008r.

(w najliczniejszych zawodach)

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	000000	Bez zawodu	379	157	80	39
2.	244104	Pedagog	64	57	41	37
3.	522107	Sprzedawca	61	50	2	2
4.	241102	Ekonomista	58	42	14	10
5.	311502	Technik mechanik	48	1	4	0
6.	512201	Kucharz	35	23	6	4
7.	512202	Kucharz małej gastronomii	29	11	5	1
8.	743304	Krawiec	28	27	3	3
9.	311913	Technik technologii odzieży	21	20	1	1
10.	712102	Murarz	21	0	0	0

Najwięcej zarejestrowano osób nie posiadających zawodu - 379. Liczną grupę stanowili również pedagodzy 64 osoby, sprzedawcy 61 osób, ekonomiści 58 osób, technicy mechanicy 48 osób oraz kucharze 35 osób.

Kolejne zawody to: kucharz małej gastronomii 29 osób, krawiec 28 osób, technik technologii odzieży 21 osób, murarz 21 osób.

Wśród absolwentów najwięcej zarejestrowało się osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym aż 80 oraz pedagogicznym 41 osób.

Bezrobotne kobiety najliczniej były reprezentowane przez bezrobotne: bez zawodu 157 osób, pedagodzy 57 osób, sprzedawcy 50 osób.

Tabela 8 (T-I/P-2a). Struktura napływu bezrobotnych wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska w I półroczu 2008r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	W tym		
				Kobiety	Absolwenci	
					Razem	Kobiety
1.	24	Pozostali specjaliści	19,5931	29,0750	42,8565	56,2907
2.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	12,1780	0,7985	3,2654	0,0000
3.	31	Średni personel techniczny	10,7729	5,2714	5,3062	1,9868
4.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	8,2748	11,0224	6,1225	5,9603
5.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,1188	11,1821	2,0409	3,3114
6.	23	Specjaliści szkolnictwa	5,1522	7,1885	9,3878	9,2716
7.	32	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	4,9181	5,5910	5,3062	4,6359
8.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	4,7619	7,9872	0,8163	1,3245
9.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	4,6058	0,0000	0,0000	0,0000
10.	21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	4,1374	1,4377	12,6532	3,3113

Do najliczniejszych grup uwzględnionych w tabeli 8 należą: pozostali specjaliści 19,5931% ogółu bezrobotnych (archeolodzy, socjolodzy i pokrewni, specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania, ekonomiści); robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń 12,1780% ogółu bezrobotnych (mechanicy pojazdów samochodowych, ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali, ślusarze i pokrewni); średni personel techniczny 10,7729% (technicy mechanicy, technicy gdzie indziej niesklasyfikowani).

Spośród kobiet najwięcej rejestrowało się z takich grup zawodowych jak: pozostali specjaliści 29,0750% (archeolodzy, socjolodzy i pokrewni; specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, ekonomiści); pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 11,1821% (krawcy, kapelusznicy i pokrewni, tkacze, dziewiarze i pokrewni, piekarze, cukiernicy i pokrewni); pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy 11,0224%.

Analizując zawody wykonywane przez mężczyzn dominuje grupa robotników obróbki metali i mechaników maszyn i urządzeń 11,37%, a więc: mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze.

Wśród absolwentów najliczniejszą grupą zawodową byli pozostali specjaliści 42,8565% ogółu napływu absolwentów tj. archeolodzy, socjolodzy i ekonomiści, specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, ekonomiści.

ROZDZIAŁ II

2. Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

2.1 Analiza ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim

Analizę ofert pracy pozyskanych w powiecie bialskim prezentuje poniższa tabela:

Tabela 9 (T-I/P-3) Oferty pracy wg zawodów w powiecie bialskim w I półroczu 2008 r.

L.p.	Kod zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w I półroczu	W końcu I półrocza
1.	419101	Pracownik biurowy	123	2
2.	522107	Sprzedawca	116	5
3.	743604	Szwaczka	84	7
4.	343101	Pracownik administracyjny	46	2
5.	914103	Robotnik gospodarczy	46	1
6.	621201	Ogrodnik terenów zieleni	32	2
7.	916201	Robotnik placowy	32	6
8.	413103	Magazynier	29	2
9.	913207	Sprzątaczką	25	1
10.	411101	Sekretarka	23	0

W I połowie 2008 roku pracodawcy z terenu powiatu bialskiego zgłosili 1225 ofert pracy.

Z liczebności zgłoszonych ofert wynika, że pracodawcy najczęściej zgłaszali potrzeby zatrudnienia pracowników biurowych, sprzedawców, szwaczek, pracowników administracyjnych oraz robotników gospodarczych. Wymienione zawody skupiły 33,87% ogółu ofert pracy.

Licznie poszukiwani na rynku pracy byli: ogrodnicy terenów zieleni 32 oferty, robotnicy placowi 32, magazynierzy 29, sprzątaczkę 25 oraz sekretarki 23 oferty pracy.

Tabela 10 (T-I/P-3a) Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w I półroczu 2008.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w I półroczu	W końcu I półrocza
1.	41	Pracownicy obsługi biurowej	19,1839	8,5365
2.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	14,6940	14,6341
3.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	13,3060	8,5365
4.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	9,7143	6,0976
5.	74	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	9,3061	9,7561
6.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	6,2039	4,8780
7.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	4,8165	7,3171
8.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,7348	2,4390
9.	83	Kierowcy i operatorzy pojazdów	3,1837	21,9516
10.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	2,6939	1,2195

Analiza struktury ofert pracy zgłoszonych do końca czerwca 2008 roku w powiecie bialskim wskazuje, że pracodawcy najczęściej poszukiwali wg dużych grup zawodowych:

- ◆ pracowników obsługi biurowej 19,2%,
Najwięcej ofert pracy wśród osób zaliczanych do tej grupy było dla: pracowników obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowanych 12,4%, magazynierów 2,5%, sekretarek 1,8%,
- ◆ pracowników przy pracach prostych w handlu i usługach 14,7% w tym najwięcej ofert dla osób z grupy pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne 4,2%,
- ◆ pracowników pozostałych specjalności 13,3% w tym najwięcej ofert dla osób z grupy pracowników administracyjnych, sekretarek i pokrewnych 4,2%, pracowników pomocy społecznej i pracy socjalnej 2,6%,
- ◆ modelek, sprzedawców i demonstratorów 9,7% w tym najwięcej ofert dla osób z grupy sprzedawców i demonstratorów 9,7 %,
- ◆ pozostałych robotników przemysłowych i rzemieślników 9,3% w tym najwięcej ofert dla osób z grupy szwaczki, hafciarki i pokrewni 6,9%.

Najmniej ofert pracy wystąpiło w następujących grupach zawodowych (0,1~ 1%):

- ◆ kierownicy małych przedsiębiorstw 0,1%,
- ◆ robotnicy zawodów precyzyjnych, wytwórcy wyrobów galanterijnych, robotnicy poligraficzni 0,1%,

- ◆ kierownicy dużych i średnich organizacji 0,2%,
- ◆ operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych 0,2%,
- ◆ nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy 0,2%,
- ◆ operatorzy i monterzy maszyn 0,2%,
- ◆ rolnicy 0,2%,
- ◆ leśnicy i rybacy 0,2%,
- ◆ specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych 0,4%,
- ◆ specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia 0,5%,
- ◆ średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia 0,6%,
- ◆ robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni 0,7%.

Grupa zawodów dla której nie odnotowano żadnej oferty pracy to:

- ◆ rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby.

Posługując się **wskaźnikiem szansy otrzymania oferty pracy** w poszczególnych zawodach stwierdzono, że w grupie zawodów wg kodu dwucyfrowego (aneks statystyczny T-I/P-10) najwyższe wskaźniki szansy otrzymania oferty pracy w powiecie bialskim mają:

- pracownicy obsługi biurowej,
- ogrodnicy,
- robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni,

zaś w grupie zawodów czterocyfrowych (aneks statystyczny T-I/P-11):

- ładowacze nieczystości,
- urzędnicy do spraw podatków,
- pracownicy archiwów,
- architekci, urbaniści i pokrewni.

Badając **strukturę bezrobotnych i ofert pracy według PKD** w powiecie bialskim (aneks statystyczny T-I/P-9a) zaobserwowano największy napływ bezrobotnych w I półroczu 2008r. w sekcji przetwórstwo przemysłowe 27,54%. Drugą w kolejności sekcją o równie wysokim napływie bezrobotnych jest handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 20,09%. Sekcją PKD w której nie odnotowano rejestrujących się osób była sekcja organizacje i zespoły eksterytorialne .

W analogicznym okresie największa liczba ofert pracy pochodziła z sekcji administracja publiczna i obrona narodowa 21,46% oraz handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 19,83%.

2.2 Analiza ofert pracy pozyskanych w mieście Biała Podlaska

Analizę ofert pracy w mieście Biała Podlaska prezentuje poniższa tabela:

Tabela 11 (T-I/P-3) Oferty pracy wg zawodów w mieście Biała Podlaska w I półroczu 2008 r.

L.p.	Kod zawodów	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w I-półroczu	W końcu I-półrocza
1.	419101	Pracownik biurowy	118	2
2.	522107	Sprzedawca	67	2
3.	411301	Operator wprowadzania danych	28	0
4.	512201	Kucharz	17	1
5.	419104	Pracownik kancelaryjny	14	0
6.	341501	Handlowiec	13	0
7.	413103	Magazynier	13	0
8.	933104	Robotnik magazynowy	12	0
9.	312102	Technik informatyk	12	0
10.	343101	Pracownik administracyjny	12	2
11.	514102	Fryzjer	11	2

W I półroczu 2008r. do Powiatowego Urzędu Pracy Biała Podlaska zgłoszonych zostało 649 wolnych miejsc pracy z terenu miasta, a w porównaniu z I półroczem 2007 liczba ta zwiększyła się o 42 oferty.

Ze zgłoszonych ofert wynika, że pracodawcy najczęściej zgłaszali potrzeby zatrudnienia pracowników biurowych, sprzedawców, operatorów wprowadzania danych, kucharzy oraz pracowników kancelaryjnych. Oferty pracy mogli uzyskać również bezrobotni w zawodach handlowiec, magazynier, robotnik magazynowy, technik informatyk, pracownik administracyjny i fryzjer.

Tabela 12 (T-I/P-3a) Struktura ofert pracy wg grup zawodowych w mieście Biała Podlaska.

Stan w I półroczu 2008r.

L.p.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodu	Oferty pracy	
			Zgłoszone w 2008r.	W końcu 2008r.
1.	41	Pracownicy obsługi biurowej	30,0457	8,8236
2.	34	Pracownicy pozostałych specjalności	12,4806	8,8236
3.	52	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	10,7858	5,8824
4.	51	Pracownicy usług osobistych i ochrony	8,1664	8,8236
5.	91	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	5,8552	5,8824
6.	71	Górnicy i robotnicy budowlani	5,0849	14,7053
7.	93	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,4684	0,0000
8.	31	Średni personel techniczny	3,6981	5,8824
9.	24	Pozostali specjaliści	2,3113	0,0000
10.	72	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	2,0032	11,7648

Analiza struktury ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2008 roku w mieście Biała Podlaska wskazuje, że pracodawcy najczęściej poszukiwali wg dużych grup zawodowych:

- ◆ pracowników obsługi biurowej 30% tj. pracowników obsługi biurowej, operatorów wprowadzania danych,
- ◆ pracowników pozostałych specjalności 12,4% tj. agentów do spraw sprzedaży, pracowników administracyjnych, sekretarzy i pokrewnych,
- ◆ modelki, sprzedawcy i demonstratorzy 10,7% tj. sprzedawców i demonstratorów.

Najmniej ofert pracy wystąpiło w następujących grupach zawodowych (0,1~ 1%):

- ◆ nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy 0,1%,
- ◆ robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni 0,1%,
- ◆ operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych 0,3%,
- ◆ operatorzy i monterzy maszyn 0,3%,
- ◆ kierownicy dużych i średnich organizacji 0,3%,
- ◆ kierownicy małych przedsiębiorstw 0,4 %,

Grupy zawodów w których w ogóle nie wpłynęła żadna oferta pracy to:

- ◆ rolnicy,
- ◆ leśnicy i rybacy.

Posługując się **wskaźnikiem szansy otrzymania oferty pracy** w poszczególnych zawodach stwierdzono, że w grupie zawodów wg kodu dwucyfrowego (T-I/P-10) najwyższe wskaźniki szansy otrzymania oferty pracy w mieście Biała Podlaska mają:

- pracownicy obsługi biurowej,
- ogrodnicy,
- pracownicy pozostałych specjalności,
- kierownicy małych przedsiębiorstw,

zaś w grupie zawodów czterocyfrowych(T-I/P-11):

- szklarze i pokrewni,
- urzędnicy do spraw przyznawania zasiłków,
- urzędnicy do spraw podatków,
- pracownicy bibliotek i informacji naukowej,
- specjaliści do spraw rynku nieruchomości,
- specjaliści do spraw społecznych,
- operatorzy maszyn górniczych i pokrewni,
- operatorzy wprowadzania danych,
- pośrednicy ubezpieczeniowi,
- kierownicy małych przedsiębiorstw w budownictwie,
- nauczyciele szkół specjalnych.

Badając **strukturę bezrobotnych i ofert pracy według PKD** w mieście Biała Podlaska (aneks statystyczny T-I/P-9a) odnotowano największy napływ bezrobotnych w sekcji handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 27,2%. Drugą w kolejności sekcją o równie wysokim napływie bezrobotnych jest działalność nie zidentyfikowana 22,7%. Sekcją PKD w której nie odnotowano rejestrujących się osób była sekcja rybactwo, górnictwo, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników oraz organizacje i zespoły eksterytorialne.

Największa liczba ofert pracy w I półroczu 2008r. została zgłoszona w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa 23,57%, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 23,11% ogółu zgłoszonych.

ROZDZIAŁ III

3. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim i mieście Biała Podlaska

Poprzez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy. W analizie przyjęto, że zawody takie posiadają wskaźnik intensywności większy od 1,1%.

Natomiast poprzez **zawód nadwyżkowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Przy określeniu nadwyżki ustalono, że wskaźnik intensywności powinien być mniejszy od 0,9%.

Zawody, które wykazują równowagę to zawody, dla których wskaźnik intensywności dla danego zawodu zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1%.

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów wygenerowano biorąc pod uwagę średnią miesięczną liczbę ofert pracy w danym zawodzie oraz średnią miesięczną liczbę zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w I półroczu 2008r. Szczegółowe zestawienie przedstawia tabela T-I/P-4 (aneks statystyczny).

3.1. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim

Do zawodów deficytowych w powiecie bialskim, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli, która prezentuje zawody wg 6-cyfrowego kodu uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności deficytu:

Tabela 13. Tabela rankingowa zawierająca 30 zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w powiecie bialskim w I-połroczu 2008 roku*

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	611201	Ogrodnik terenów zieleni	32,0
2.	833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	18,0
3.	915206	Woźny	17,0
4.	419101	Pracownik biurowy	12,3
5.	712401	Brukarz	8,0
6.	913206	Salowa	7,0
7.	347601	Animator kultury	7,0
8.	712501	Meliorant	6,3
9.	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	5,5
10.	235901	Nauczyciel przedszkola	4,0
11.	913302	Pracznica	4,0
12.	913204	Pomoc kuchenna	4,0
13.	513102	Opiekunka dziecięca	3,5
14.	914103	Robotnik gospodarczy	3,2
15.	421201	Kasjer bankowy	3,0
16.	412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	3,0
17.	712204	Zbrojarz	3,0
18.	714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	3,0
19.	741402	Przetwórcza owoców i warzyw	3,0
20.	743501	Krojczy	3,0
21.	916201	Robotnik placowy	2,9
22.	343101	Pracownik administracyjny	2,8
23.	743604	Szwaczka	2,1
24.	311101	Laborant chemiczny	2,0
25.	343201	Księgowy	2,0
26.	512103	Intendent	2,0
27.	513301	Opiekunka domowa	2,0
28.	522108	Sprzedawca w stacji paliw	2,0
29.	631102	Robotnik leśny	2,0
30.	713601	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	2,0

*zawody wg 6-cyfrowego kodu uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności deficytu

Do zawodów deficytowych z najniższym wskaźnikiem deficytu (2% ~1,2%) należą:

- lakiernik samochodowy
- portier,
- pracownik socjalny,
- magazynier,
- bufetowy,
- mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych,
- robotnik torowy,
- spedytor,
- robotnik drogowy.

Wśród 113 zawodów deficytowych (aneks statystyczny T-I/P-4) - 75 zawodów wykazało maksymalny poziom wskaźnika intensywności. Wskaźnik określony jako MAX oznacza, że w danym zawodzie złożono oferty pracy, ale w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Czyli jest to sytuacja gdzie średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych wynosi zero przy zgłaszanym przez pracodawców zapotrzebowaniu. Do zawodów takich należą: agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, zaopatrzeniowiec, asystent bankowości, opiekunka środowiskowa, bibliotekarz, sekretarka, operator wprowadzania danych, asystent rachunkowości, ekspedient pocztowy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali zmiatacze i pokrewni.

Do **zawodów nadwyżkowych** w powiecie bialskim, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli, która prezentuje zawody wg 6-cyfrowego kodu, zaszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki:

Tabela 14. Tabela rankingowa zawierająca 30 zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w powiecie bialskim w I półroczu 2008 r.*

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	913207	Sprzątaczką	0,86
2.	913303	Prasowaczka	0,83
3.	915202	Dozorca	0,75
4.	741201	Cukiernik	0,75
5.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	0,75
6.	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	0,71
7.	722304	Tokarz	0,60
8.	341501	Handlowiec	0,63
9.	933104	Robotnik magazynowy	0,66
10.	742204	Stolarz	0,50
11.	322601	Technik farmaceutyczny	0,50
12.	724201	Elektromonter zakładowy	0,50
13.	419103	Pracownik ds. osobowych	0,50
14.	221201	Biotechnolog	0,50
15.	131401	Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym	0,50
16.	213202	Projektant stron internetowych	0,50
17.	512302	Kelner	0,50
18.	724390	Pozostali elektrycy budowlani i pokrewni	0,50
19.	512201	Kucharz	0,53
20.	931301	Robotnik budowlany	0,54
21.	832101	Kierowca samochodu osobowego	0,55
22.	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,4
23.	714101	Malarz budowlany	0,44
24.	712302	Stolarz budowlany	0,37
25.	723105	Mechanik samochodów osobowych	0,37
26.	932106	Sortowacz	0,33
27.	235907	Pedagog szkolny	0,33
28.	221102	Biolog	0,33
29.	421102	Kasjer handlowy	0,33
30.	932103	Pakowacz	0,27

*zawody wg 6-cyfrowego kodu uszeregowania od najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki

Do zawodów nadwyżkowych z najniższym wskaźnikiem nadwyżki (0,27% - 0,01%) należą:

- obuwnik przemysłowy,
- fryzjer damski,
- cieśla,
- stolarz meblowy,
- pozostali mechanicy pojazdów samochodowych,
- fryzjer,
- technolog robót wykończeniowych w budownictwie,
- technik informatyk,
- masażysta,
- monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych,
- elektromonter instalacji elektrycznych,
- technik rolnik,
- piekarz,
- blacharz samochodowy,
- specjalista administracji publicznej,
- nauczyciel języka obcego,
- murarz,
- kucharz małej gastronomii,
- technik elektronik,
- pedagog,
- asystent ekonomiczny.

Spośród 281 zawodów nadwyżkowych (aneks statystyczny T-I/P-4) odnotowano 230 zawodów nadwyżkowych, dla których nie przypadła żadna oferta pracy. W grupie tej znalazły się następujące zawody: bez zawodu, ślusarz, technik mechanik, ekonomista, technik budownictwa, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik transportu kolejowego, rozbieracz-wykrawacz, rzeźnik wędliniarz, elektromechanik pojazdów samochodowych.

Zawody wykazujące **równowagę** na rynku pracy dla których wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1% to:

- ◆ kierownik działu marketingu i sprzedaży,
- ◆ inżynier systemów komputerowych,
- ◆ specjalista ochrony środowiska,
- ◆ lekarz weterynarii,
- ◆ farmaceuta-farmacja apteczna,

- ◆ specjalista ds. rachunkowości,
- ◆ pozostali specjaliści ds. finansowych,
- ◆ specjalista ds. marketingu i handlu,
- ◆ technik geodeta,
- ◆ fotograf,
- ◆ inspektor budowlany,
- ◆ ekspedytor,
- ◆ inkasent,
- ◆ sprzedawca,
- ◆ sadownik,
- ◆ betoniarz,
- ◆ dekarz,
- ◆ monter instalacji gazowych,
- ◆ operator urządzeń do klejenia elementów odzieży,
- ◆ kierowca samochodu ciężarowego,
- ◆ pracownik pomocniczy obsługi hotelowej,
- ◆ pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni.

Z kolei zawody w których było **najwięcej długotrwałe bezrobotnych** (aneks statystyczny T-I/P-7), biorąc pod uwagę grupy zawodowe (dwucyfrowe kody zawodów) to:

- ◆ leśnicy i rybacy,
- ◆ pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- ◆ kierowcy i operatorzy pojazdów,
- ◆ pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- ◆ pracownicy obsługi biurowej,
- ◆ modelki, sprzedawcy i demonstratorzy,
- ◆ kierownicy dużych i średnich organizacji,
- ◆ rolnicy,
- ◆ robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie,
- ◆ operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.

Natomiast **najmniej długotrwałe bezrobotnych** było w grupach zawodów:

- ◆ specjaliści nauk fizycznych, matematyczny i technicznych,
- ◆ pozostali specjaliści,
- ◆ średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia,
- ◆ rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,
- ◆ średni personel techniczny,

- ◆ specjaliści szkolnictwa.

Jedyną grupą zawodową w której nie odnotowano wskaźnika długotrwałego bezrobocia była grupa kierownicy małych przedsiębiorstw.

Podsumowując analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie bialskim zauważalne jest, iż zwiększyła się liczba zawodów deficytowych o 21 zawodów w porównaniu z I półroczem 2007r.

3.2. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Biała Podlaska

Do zawodów deficytowych w mieście Biała Podlaska, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest niższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie przez pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli. Należy podkreślić, że prezentuje ona jedynie 27 zawodów wg 6-cyfrowego kodu, uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności deficytu.

Tabela 15 Tabela rankingowa zawierająca 27 zawodów wg wskaźnika intensywności deficytu w mieście Biała Podlaska w I półroczu 2008 roku*

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu zawodów
1.	419101	Pracownik biurowy	10,7
2.	932106	Sortowacz	7,0
3.	422201	Recepcjonista	6,0
4.	512301	Bufetowy	6,0
5.	343201	Księgowy	4,5
6.	223903	Fizjoterapeuta	4,0
7.	513102	Opiekunka dziecięca	4,0
8.	411101	Sekretarka	3,5
9.	341601	Zaopatrzeniowiec	3,0
10.	713201	Głazurnik	3,0
11.	341501	Handlowiec	2,6
12.	232111	Nauczyciel muzyki	2,0
13.	412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	2,0
14.	514109	Fryzjer damski	2,0
15.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	2,0
16.	913207	Sprzątaczką	2,0
17.	932103	Pakowacz	2,0
18.	341503	Przedstawiciel handlowy	1,7
19.	914103	Robotnik gospodarczy	1,6
20.	915202	Dozorca	1,6
21.	931301	Robotnik budowlany	1,6
22.	233201	Nauczyciel przedszkola	1,5
23.	712202	Betoniarz zbrojarz	1,5
24.	312102	Technik informatyk	1,5
25.	343101	Pracownik administracyjny	1,5
26.	743604	Szwaczka	1,3
27.	413103	Magazynier	1,3

*zawody wg 6-cyfrowego kodu uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności deficytu

Wśród 101 zawodów deficytowych (aneks statystyczny T-I/P-4 m. Biała Podlaska) - 74 wykazało maksymalny poziom wskaźnika intensywności. Wskaźnik określony jako MAX oznacza, że w danym zawodzie złożono oferty pracy, ale w ewidencji PUP nie figurowali bezrobotni posiadający taki zawód. Przykładowymi zawodami były: operator wprowadzania danych, pracownik kancelaryjny, ogrodnik terenów zieleni, robotnik magazynowy, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, wychowawca w jednostkach penitencjarnych, pozostali urzędnicy do spraw podatków, rejestratorka medyczna, pomoc kuchenna, pozostali mechanicy precyzyjni, mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali, wizażystka, bukiciarz, zbrojarz, monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych, instruktor rekreacji ruchowej, bibliotekarz,

Do **zawodów nadwyżkowych** w mieście Biała Podlaska, gdzie liczba zarejestrowanych bezrobotnych jest wyższa niż zgłaszane dla tych bezrobotnych zapotrzebowanie ze strony pracodawców w postaci miejsc pracy należą zawody zawarte w poniższej tabeli, która prezentuje zawody wg 6-cyfrowego kodu, uszeregowane od najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki:

Tabela 16. Tabela rankingowa zawierająca 30 zawodów wg wskaźnika intensywności nadwyżki w mieście Biała Podlaska w I półroczu 2008 r.*

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki zawodów
1.	514102	Fryzjer	0,73
2.	713604	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	0,71
3.	235907	Pedagog szkolny	0,66
4.	222201	Specjalista żywienia człowieka	0,50
5.	321401	Dietetyk	0,50
6.	343190	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	0,50
7.	713901	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0,50
8.	714101	Malarz budowlany	0,50
9.	311104	Technik geodeta	0,50
10.	725202	Monter sieci telekomunikacyjnych	0,50
11.	714201	Lakiernik samochodowy	0,50
12.	512201	Kucharz	0,48
13.	224101	Pielęgniarka	0,46
14.	741201	Cukiernik	0,40
15.	721303	Błacharz samochodowy	0,33
16.	712102	Murarz	0,28
17.	512202	Kucharz małej gastronomii	0,27
18.	244401	Psycholog	0,25
19.	514103	Kosmetyczka	0,25
20.	713601	Monter instalacji centralnego ogrzewania i ciepłej wody	0,25
21.	724201	Elektromonter zakładowy	0,25
22.	916201	Robotnik placowy	0,25
23.	213990	Pozostali informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,23
24.	322401	Masażysta	0,22
25.	311401	Technik elektronik	0,20
26.	214917	Inżynier transportu	0,20
27.	241204	Specjalista do spraw finansów	0,14
28.	741203	Piekarz	0,14
29.	213903	Specjalista zastosowań informatyki	0,09
30.	241912	Specjalista ds. marketingu i handlu	0,05

*zawody wg 6-cyfrowego kodu uszeregowania od najwyższego wskaźnika intensywności nadwyżki

Do zawodów nadwyżkowych z najniższym wskaźnikiem nadwyżki należy:

- technik elektryk.

Spośród 214 zawodów nadwyżkowych (aneks statystyczny T-I/P-4) odnotowano 184 zawody nadwyżkowe, dla których nie przypadła żadna oferta pracy. W grupie tej znalazły się następujące zawody: bez zawodu, pedagog, ekonomista, technik mechanik, ślusarz, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, technik technologii odzieży, specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, ślusarz, tokarz, krawiec, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, socjolog, technik żywienia i gospodarstwa domowego.

Zawody wykazujące **równowagę** na rynku pracy dla których wskaźnik intensywności zawiera się w przedziale od 0,9 do 1,1% to:

- administrator sieci informatycznej,
- architekt,
- kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie,
- kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym,
- specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu
- laborant chemiczny,
- archiwista,
- terapeuta zajęciowy,
- technik farmaceutyczny,
- animator kultury,
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym,
- kierowca samochodu ciężarowego,
- woźny.

Z kolei zawody w których było **najwięcej długotrwale bezrobotnych** (aneks statystyczny T-I/P-7), biorąc pod uwagę grupy zawodowe (dwucyfrowe kody zawodów) to:

- rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby,
- kierownicy dużych i średnich organizacji,
- pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów,
- operatorzy i monterzy maszyn,
- robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie,
- pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach,
- pracownicy obsługi biurowej,
- ogrodnicy,
- operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.

Natomiast **najmniej długotrwale bezrobotnych** było w grupach zawodów:

- kierownicy małych przedsiębiorstw,
- specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- specjaliści szkolnictwa,
- pozostali specjaliści.

W mieście Biała Podlaska w dwóch grupach zawodowych wskaźnik długotrwałego bezrobocia wyniósł zero. W grupach zawodowych: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy oraz leśnicy i rybacy brak jest osób długotrwale bezrobotnych.

Porównując z I półroczem ubiegłego roku w mieście Biała Podlaska nie zmieniła się liczba zawodów nadwyżkowych i deficytowych, jedynie zmniejszyła się liczba zawodów zrównoważonych.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Na podstawie sporządzonej analizy bezrobocia, ofert pracy oraz rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych można wysunąć następujące wnioski i spostrzeżenia:

- Od 2005r. (powiat 17,5; miasto 19,8%) corocznie uwidacznia się tendencja spadkowa wskaźnika bezrobocia. Odnotowana stopa bezrobocia w I półroczu 2008r. w powiecie bialskim wyniosła 12,9%, zaś w mieście Biała Podlaska 14,9%.
  - Największe trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach zawodowych. To właśnie bezrobotni bez zawodu w I półroczu 2008r. są dominującą grupą rejestrujących się w tutejszym urzędzie tj. 1399 osób z powiatu i z miasta 738 osób, gdzie prawie połowa to kobiety, stąd uzasadnienie do podejmowania działań w zakresie szeroko rozumianej aktywizacji zawodowej tejże grupy zawodowej.
  - Podobnie jak w roku poprzednim specyficzną sytuację na lokalnym rynku pracy wykazują sprzedawcy (dotyczy to bezrobotnych deklarujących posiadanie tego zawodu – zawód wyuczony lub wykonywany) gdzie w tej grupie 90% to kobiety. Należy zwrócić uwagę, iż liczba ofert skierowana do bezrobotnych z takim zawodem jest duża przy równie dużym napływie bezrobotnych tej grupy zawodowej. Wskazuje to na bardzo dużą rotację zatrudnionych na tych stanowiskach pracy.
  - Pracodawcy z terenu miasta i powiatu najwięcej ofert pracy zgłaszają w zawodach sprzedawca, pracownik biurowy, robotnik gospodarczy oraz robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik placowy. Duża liczba ofert pracy skierowana jest na stanowiska przy pracach prostych, nie wymagających specyficznych kwalifikacji.
  - Podobnie jak w I połowie roku 2007 do grup zawodów najbardziej generujących długotrwałe bezrobocie w I połowie 2008 roku należy zaliczyć: rolników i rybaków pracujących na własne potrzeby, pracowników obrotu pieniężnego i obsługi klienta, kierowników dużych i średnich organizacji, leśników i rybaków, operatorów i monterów maszyn, kierowców i operatorów pojazdów.
  - Większość zarejestrowanych bezrobotnych reprezentuje zawody „nadwyżkowe” na rynku pracy. W mieście występuje 214 zawodów nadwyżkowych – co stanowi 65,2% ogółu występujących zawodów, a w powiecie bialskim – 281 zawodów tj. 67,5 %.
- Zawody nadwyżkowe dla których wskaźnik szansy na pracę był korzystny przy dużej liczbie bezrobotnych to w powiecie bialskim: cieśla, stolarz meblowy, obuwnik przemysłowy, fryzjer damski, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych, fryzjer, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, technik informatyk, masażysta, monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, elektromonter instalacji elektrycznych, technik rolnik, piekarz,

blacharz samochodowy, specjalista administracji publicznej, nauczyciel języka obcego, murarz, kucharz małej gastronomii.

W mieście Biała Podlaska to: technik elektryk, specjalista ds. marketingu i handlu, specjalista zastosowań informatyki, piekarz, specjalista ds. finansów, inżynier transportu, technik elektronik.

- Odnotowano również zawody nadwyżkowe, dla których wskaźnik szansy na uzyskanie oferty pracy był zerowy. W powiecie bialskim byli to: bezrobotni bez zawodu, ślusarz, technik mechanik, ekonomista, technik budownictwa, technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik transportu kolejowego; zaś w mieście Biała Podlaska: bez zawodu, pedagog, ekonomista, technik mechanik, ślusarz, pozostali specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania, technik technologii odzieży, specjalista ds. organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych.
- W najlepszej sytuacji (tzn. wskaźnik szansy otrzymania ofert wykazuje równowagę z liczbą osób zarejestrowanych) pod kątem możliwości zatrudnienia miały osoby w zawodach:
  - w powiecie bialskim: kierownik działu marketingu i sprzedaży, inżynier systemów komputerowych, specjalista ochrony środowiska, lekarz weterynarii, farmaceuta, specjalista ds. rachunkowości, pozostali specjaliści d/s finansowych, specjalista ds. marketingu i handlu, technik geodeta, fotograf, inspektor budowlany, ekspedytor, inkasent, sprzedawca, sadownik, betoniarz, dekarz, monter instalacji gazowych, operator urządzeń do klejenia elementów odzieży, kierowca samochodu ciężarowego, pracownik pomocniczy obsługi hotelowej, pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni.
  - w mieście Biała Podlaska: administrator sieci informatycznej, architekt, kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie, kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym, specjalista ds. organizacji i rozwoju transportu, laborant chemiczny, archiwista, terapeuta zajęciowy, technik farmaceutyczny, animator kultury, spawacz ręczny łukiem elektrycznym, kierowca samochodu ciężarowego, woźny.
- Część zarejestrowanych bezrobotnych reprezentuje zawody „deficytowe” na rynku pracy -
  - w powiecie bialskim: ogrodnik terenów zieleni, kierowca operator wózków jezdniowych, woźny, pracownik biurowy, brukarz, salowa, animator kultury, meliorant, wychowawca w placówkach oświatowych, nauczyciel przedszkola, pracznia, pomoc kuchenna, opiekunka dziecięca, robotnik gospodarczy, kasjer bankowy.
  - w mieście Biała Podlaska: pracownik biurowy, sortowacz, recepcjonista, bufetowy, księgowy, fizjoterapeuta, opiekunka dziecięca, sekretarka, glazurnik, handlowiec, nauczyciel muzyki, zaopatrzeniowiec, pozostali pracownicy ds. finansowo-statystycznych.
- Zawodami deficytowymi, w których nie odnotowano w ewidencji urzędu osób bezrobotnych a wystąpiło na nie zapotrzebowanie to, w powiecie bialskim: agent ubezpieczeniowy, przedstawiciel handlowy, zaopatrzeniowiec, asystent bankowości, opiekunka środowiskowa, bibliotekarz,

sekretarka, operator wprowadzania danych, asystent rachunkowości, ekspedient pocztowy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, pozostali zamiatacze i pokrewni.

w mieście Biała Podlaska: operator wprowadzania danych, pracownik kancelaryjny, ogrodnik terenów zieleni, robotnik magazynowy, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, wychowawca w jednostkach penitencjarnych, pozostali urzędnicy do spraw podatków, rejestratorka medyczna, pomoc kuchenna, pozostali mechanicy precyzyjni, mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali, wizażystka, bukietarz, zbrojarz, monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych, instruktor rekreacji ruchowej, bibliotekarz.

- Analiza zawodów nadwyżkowych i deficytowych pozwala na stwierdzenie, iż nadwyżki dotyczą głównie pracowników o najniższych kwalifikacjach, natomiast pracownicy o wysokich bądź specjalistycznych kwalifikacjach, wykazują częściej zrównoważenie lub deficyt, chociaż można o nich mówić w odniesieniu do znacznie mniejszej liczby kategorii zawodowych.
- Struktura zawodowa bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie odzwierciedla sytuację społeczno-gospodarczą w powiecie oraz określa popyt i podaż na określone zawody poprzez strukturę działalności gospodarczych występujących na naszym rynku, sytuację ekonomiczną rodzimych przedsiębiorców oraz niedostosowanie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych do potrzeb rynkowych.
- Oferty pracy nierozzerwalnie związane są z rozwojem gospodarczym regionu. Im więcej nowych inwestorów i lepiej funkcjonuje gospodarka tym więcej ofert pracy.
- O sukcesie w znalezieniu pracy decyduje nie tylko posiadany zawód ale również cechy charakteru, gotowość do pracy oraz zmiany kwalifikacji, wykorzystywanie wiedzy w zawodach pokrewnych.

Opracowany monitoring poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien stać się źródłem informacji do bieżącej koordynacji szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego z potrzebami rynku pracy, usprawnienia poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy.